

Barn- och elevhälsoplan

Dokumentets giltighet och beslut		Dokumentansvar och handläggning	
Dokumentnamn:	Barn- och elevhälsoplan	Dokumentansvarig:	Verksamhetschef elevhälsa
Gäller för:	Utbildning Tierps kommun	Handläggare:	Karina Vallström
Gäller fr o m:	2022-08-01	Dokumenthistorik	
Gäller t o m:	2024-07-31	Reviderad senast:	2022-05-30
Fastställd av:	Skolchef	Version:	2022-05-30-1.1
Fastställd:	2022-05-30	Ersätter:	KS/2019:853
Dokumentkod:	KS/2022:522		

BARN- OCH ELEVHÄLSOPLAN

Innehåll

Barn- och elevhälsoarbetet – ett uppdrag för alla	3
Syfte.....	3
Omfattning	3
Barn- och elevhälsoarbete i Tierps kommun.....	4
Sekretess	4
Sekretess i förskolan.....	4
Sekretess inom elevhälsoarbetet i skolan	5
Sekretess för psykologiska test	6
Barnhälsa	7
Organisation och yrkesgruppers avgränsningar inom barnhälsan.....	7
Uppdrag för barnhälsans professioner.....	9
Arbetsätt och metoder i barnhälsoarbetet.....	10
Elevhälsa	11
Organisation och yrkesgruppers avgränsningar inom elevhälsan	11
Arbetsätt och metoder i elevhälsoarbetet	13
Tillgänglig lärmiljö.....	13
Extra anpassningar och särskilt stöd, individ – och gruppnivå.....	13
Definition av begrepp.....	15
Ansvarig för upprättande och uppföljning av barn- och elevhälsoplan på kommunnivå	17
Bilaga 1: Styrdokumentens krav och riktlinjer	18
Bilaga 2: Beskrivning av skolans stöd för elevens utveckling mot målen.....	19
Bilaga 3: Uppdrag för elevhälsans professioner	20

Barn- och elevhälsoarbetet – ett uppdrag för alla

Alla som arbetar i förskola och skola har ett barn- och elevhälsouppdrag. Barn och ungas mående påverkas av många omständigheter i och omkring förskola och skola, till exempel möjlighet till delaktighet och inflytande över sin lärmiljö. Ett framgångsrikt barn- och elevhälsoarbete förutsätter en god samverkan både internt och externt.

I förskolan finns inte lagkrav på att utföra hälsobesök som i övriga skolformer. Vaccinationer, utredningar och annan hälso- och sjukvård ansvarar regionens barnhälsovård för.

Barn- och elevhälsoarbetet ska främst vara hälsofrämjande och förebyggande och utgår från skollagen, barnkonventionen och läroplaner, m. fl. (se bilaga 1). Uppdraget är att skapa förutsättningar för att barn och elever når utbildningens mål bland annat genom tillgängliga lärmiljöer och ett salutogent förhållningssätt som innebär fokus på friskfaktorer, skyddsfaktorer och det som fungerar. Barn- och elevhälsoplanen har ett 0-20 års perspektiv. Alla skolformer benämns i barn- och elevhälsoplanen fortsättningsvis som skola. Skolledning ansvarar för att barn- och elevhälsoplanen följs av alla medarbetare.

Den övergripande planen gäller tillsammans med förskolans verksamhetsplan för barnhälsoarbete och varje skolområdes lokala elevhälsoplan, där lokala mål finns uppsatta. Rektor ansvarar för att i den lokala planen beskriva vilka professioner, utöver de lagstadgade, som ingår i skolans elevhälsoteam exempelvis studie- och yrkesvägledare.

Barn- och elevhälsoplanen finns tillgänglig på kommunens intranät, hemsida och respektive skolas hemsida.

Syfte

Syftet med barn- och elevhälsoplanen är att vara ett stöd för rektorer och personal i det dagliga barn- och elevhälsoarbetet. Planen ska ge en helhetssyn på barn- och elevhälsoarbetet och skapa en gemensam plattform från förskola till gymnasieskola.

Planen beskriver ett förhållningssätt och en struktur som alla ska vara förtrogna med, oberoende var i verksamheten man befinner sig.

Omfattning

Barn- och elevhälsoplanen omfattar förskola, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Barn- och elevhälsoarbete i Tierps kommun

All personal i skolan äger barn- och elevhälsouppdraget och ansvarar för att genomföra detta enligt styrdokument och kommunens barn- och elevhälsoplan. Vi arbetar för att alla elever och personal ska ha en känsla av sammanhang, KASAM, och ser individen ur ett helhetsperspektiv. Arbetet ska föras utifrån ett salutogent synsätt som har fokus på progression. I förändringsarbete ska man flytta fokus ifrån det som inte fungerar till det som fungerar och beakta de faktorer som underlättar utveckling och lärande.

Fokus ligger på att identifiera och genomföra främjande samt förebyggande åtgärder. All personal visar förståelse för att barnet och eleven i skolan också är en del av ett större sammanhang, där god samverkan med andra instanser är en viktig del i arbetet (systemteoretiskt arbetssätt). Barn, elever och vårdnadshavare ska ges möjlighet att vara delaktiga i skolans barn- och elevhälsoarbete.

Barn- och elevhälsoarbetet bygger på ett etiskt förhållningssätt där vi värnar om de berördas integritet och rätt till sin unika personlighet. Arbetet kännetecknas av ett ödmjukt, modigt och ansvarsfullt bemötande som även återspeglas i samtalet om och med elever. Fokus i arbetet ligger på vad skolan kan göra och förändra för elevens bästa. Personalens roll i barn- och elevhälsoarbetet diskuteras, medvetandegörs och synliggörs. All personal förväntas visa ett genuint intresse och engagemang i arbetet med varje elev.

Sekretess

Barn, elever och familjer har en grundläggande rätt att känna trygghet i att personal verksamt inom förskolan och skolan behandlar personlig information med respekt och på ett ansvarsfullt sätt. Alla som är verksamma i en kommunal förskole- skolverksamhet omfattas av offentlighets- och sekretesslagen, (OSL 2009:400).

Sekretess i förskolan

Alla som arbetar i förskolan har tystnadsplikt och handlingar kring barnet är sekretessbelagda. (Offentlighets- och sekretesslagen: 2009:400).

Vid observation av enskilt barn på förskolan utförd av specialpedagog behöver vårdnadshavares samtycke inhämtas.

Sekretess vid övergång från förskola till förskoleklass

Enligt läroplanen för förskolan ska de berörda skolformerna utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande. (Lpfö18) Samarbetsformen ska syfta till att förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen.

Innan information till förskoleklass kring enskilda barn överlämnas gör förskolan en bedömning om den omfattas av sekretess eller tystnadsplikt. Förskolan är beroende av att få vårdnadshavares samtycke om det gäller uppgifter som omfattas av sekretess. (Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och Tystnadsplikt: 29 kap. 14 § skollagen) Om vårdnadshavarna motsätter sig att förskolan lämnar ut information, finns ingen generell rätt för förskolan att gå emot.

Sekretess inom elevhälsoarbetet i skolan

Varje profession inom elevhälsan ansvarar för att arbetet utförs utifrån gällande sekretessbestämmelser samt vilka möjligheter som finns att utbyta nödvändig information inom ramen för elevhälsoarbete. I de flesta fall kan man samarbeta kring en elevs behov av stöd genom att man får vårdnadshavarnas och/eller elevens samtycke till att lämna ut uppgifter. (Utdrag ur Socialstyrelsens ”Vägledning för elevhälsan” - reviderad 2016.)

Det råder en inre sekretess inom en och samma myndighet vilket innebär att personal som behöver uppgifter för att kunna fullgöra sitt arbete får ta del av dem. Avsaknaden av sekretess mellan psykolog/kurator/specialpedagog/speciallärare gentemot rektor/övrig skolpersonal innebär dock inte att uppgiftslämnandet är fritt. Möjligheten att utbyta sekretessbelagda uppgifter om elever inom skolan måste ske med omdöme.

Rektor, pedagoger och annan skolpersonal anses ingå i skolans särskilda elevstödande verksamhet i övrigt och omfattas därigenom av sekretessen enligt OSL 23 kap. 2 § andra stycket. Den gäller bara om man kan anta att eleven eller någon närstående till eleven lider men om uppgiften lämnas ut.

Skolsköterskor och skolläkare dvs. elevhälsans medicinska insats (EMI) omfattas av stark sekretess enligt OSL 25 kap. EMI tillhör en självständig verksamhetsgren i förhållande till övrig skolverksamhet.

Utifrån att det är rektor som ansvarar för elevens skolsituation är det inte möjligt att personal inom EMI (som har sekretess gentemot rektor och övrig elevstödande verksamhet) samordnar eller leder elevhälsoteamsarbetet och heller inte för anteckningar i elevhälsoteamet (EHT). EMI kan delta i EHT om samtycke i varje specifikt ärende inhämtas från vårdnadshavare alternativt från elev utifrån ålder och mognad.

Journalföringspliktig person som deltar i elevhälsoteamet, t.ex. skolsköterska och psykolog, får inte journalföra uppgifter som framkommer om en enskild elev på elevhälsoteamsmötet i elevens journal. Om uppgifterna är av betydelse för den journalföringspliktiges fortsatta hantering, bör elev (och i förekommande fall vårdnadshavare) kallas till ett möte för att diskutera uppgifterna. Vad som framkommer i detta samtal dokumenteras i elevens journal.

I särskilda fall får EMI lämna ut uppgifter till resten av elevhälsan eller den särskilda elevstödande verksamheten inom samma myndighet, t.ex. för att eleven ska kunna få det särskilda stöd hen behöver enligt OSL 25 kap. 13 a §.

Sekretess för psykologiska test

Skolpsykologer inom elevhälsan använder i stor utsträckning psykologiska tester i samband med utredningar. Uppgifter ur dessa tester omfattas av sekretess enligt OSL 17 kapitlet 4 § om det kan antas att syftet med testen motverkas om uppgiften röjs. Det innebär att endast behöriga testanvändare får ta del av protokollen oavsett om testen sparas i form av en pappersjournal eller skannas in som en datajournal.

Barnhälsa

Organisation och yrkesgruppers avgränsningar inom barnhälsan

Inom barnhälsa finns en bred kompetens och olika professioner som ALLA ingår i barnhälsans arbete på olika sätt.

Chef för skolform förskola

Skolformschefen är huvudmannens representant med ansvar att ge förutsättningar att bedriva verksamhet

Rektor

- Ansvarar för barnhälsans uppdrag inom områdena, prioritering, utvärdering och uppföljning
- Ansvarar för prioritering av stödinsatser, fortbildning planering samt fattar beslut om stödinsatser och åtgärder
- Ansvarar för, leder och utvecklar barnhälsoarbetet på den egna enheten, och kan ge uppdrag till personalen inom Barnhälsan
- Bevakar att varje barn får det de har rätt till enligt lagstiftningen och fördela resurser likvärdigt

Biträdande rektor

- Samråder med arbetslagsledare och/eller förskollärare kontinuerligt för att följa och kartlägga barnens utveckling och behov så att de får det särskilda stöd och den hjälp, utmaningar de behöver
- Deltar i barnhälsomöten

Arbetslagsledare

- Ansvarar för direkta insatser i verksamheten, där åtgärder för individ, grupp och organisation rapporteras till berörd rektor
- Driver och utvecklar det pedagogiska arbetet på förskolan mot gemensamma mål och visioner
- Samordnar arbetet gällande de barn som kräver särskilt medvetna pedagoger

Arbetslaget

- Ger stimulans och särskilt stöd till de barn som behöver anpassningar och utmaningar i sitt lärande
- För fortlöpande samtal med barnens vårdnadshavare om barnens utveckling och lärande
- Utvecklar avdelningens arbetssätt i samarbete med specialpedagog

Resurspedagog

Resurspedagog ska utifrån pedagogisk kunskap och erfarenhet, med fördjupning inom tillgänglig utbildning inom Värderingsverktyget (SPSM, specialpedagogiska skolmyndigheten) stödja förskolan och utveckla förskolans pedagogiska arbete.

Specialpedagog

Specialpedagog ska utifrån specialpedagogisk kunskap och metodik medverka till att alla barn i kommunens förskolor ges likvärdiga förutsättningar att utvecklas och lära genom att:

- samarbeta med chef för skolform förskola och rektor kring pedagogisk och metodisk verksamhetsutveckling i förskolan,
- medverka i hälsofrämjande och förebyggande arbete via kompetenshöjande insatser och gruppobservationer samt
- stödja pedagoger i deras arbete med att anpassa arbetsformer och arbetssätt efter barns möjligheter och behov

Arbetet ska medverka till att anpassa arbetsformer och arbetssätt efter barnens möjligheter och behov. Specialpedagog får uppdragen av rektor vid barnärendemöten.

Pedagogisk handledning och konsultation

- Samtalspartner i pedagogiska frågor för chef, pedagoger, arbetslag och resurspedagoger

Pedagogisk kartläggning på förskole-, grupp- och individnivå

- Specialpedagogen utför pedagogiska kartläggningar, observationer i förskolan utifrån ett pedagogiskt perspektiv. Medverkar vid arbetet med handlingsplaner och uppföljning och utvärdering av överenskomna anpassningar.

Hälsofrämjande och förebyggande arbete

- Specialpedagogen medverkar i hälsofrämjande och förebyggande arbete och utveckling av olika lärmiljöer på förskolan och ger kompetenshöjande insatser.

Verksamhetsutveckling

- Specialpedagog deltar i utvecklingsarbetet genom uppdrag från chef skolform förskola/rektor och utifrån ett förebyggande och salutogent perspektiv.

Samverkan

- Specialpedagogen samverkar med andra verksamheter, myndighet och andra aktörer inom barnhälsoarbetet.

Förskollärare

- Ansvarar enskilt och tillsammans med övrig personal för barnens lärande, trygghet och utveckling samt för att stimulera och stödja barn i behov av särskilt stöd

- Genomföra, följer upp och utvärderar de planerade anpassningarna

Barnskötare

- Ge barnen en trygg och stimulerande vistelse på förskolan
- Är delaktig i pedagogisk planering kring barnens lärande, trygghet och utveckling
- Genomför de planerade anpassningarna

Annan personal inom förskolan

Annan personal inom förskolan ska enligt Läroplanen för förskolan, Lpfö 18, ”erbjuda varje barn en trygg omsorg samt främja alla barns utveckling och lärande. Alla som arbetar i förskolan ska följa de normer och värden som förskolans läroplan anger och bidra till att genomföra förskolans uppdrag” (s 12 Lpfö18).

Utöver ovanstående professioner finns externa samarbetspartners:

- Förskolebarnens vårdnadshavare
- Barnavårdscentralerna Region Uppsala, inom Tierps kommun
- Habiliteringen för barn och vuxna i Region Uppsala
- Grundskolan i Tierps kommun
- Individ och familj i Tierps kommun

Uppdrag för barnhälsans professioner

I syfte att säkerställa alla barns rätt till lärande och hälsa utifrån sina förutsättningar och behov finns olika sammankomster inom barnhälsan.

- Styrgrupp för barnhälsan
- Barnärendemöte
- Barnhälsomöte
- Barnhälsoteam

Grunden i barnhälsoarbetet utgår från tre områden som är basen för barnhälsoarbetet i förskolan. Dessa tre områden formas som en rektangel där varje område är olika stora utifrån arbetslagets kompetensbehov

- Hälsa och lärande; Likvärdig utbildning, Tillgänglig lärmiljö, Barns delaktighet och inflytande, Omsorg, Utveckling och lärande.
- Samverkan; Stödjande strukturer och möten.
- Arbetssätt; Salutogent förhållningssätt med faktorer som underlättar utveckling och lärande.

Tillsammans med ovanstående punkter finns värderingsverktyget som underlag och stöd i arbetet med att tillgängliggöra förskolornas lärmiljöer för alla barn. Nedanstående triangel illustrerar hur både social, fysisk och social lärmiljö inverkar

på förskolornas möjligheter att skapa goda förutsättningar för barnens hälsa och lärande.

Den sociala miljön och den pedagogiska miljön ställer krav på den fysiska miljöns utformning och skapar tillsammans förutsättningar för både undervisning och lärande.

Arbetsätt och metoder i barnhälsoarbetet

Främjande och förebyggande

Specialpedagogerna ska på olika sätt stödja verksamheternas pedagoger, så att de tidigt kan förebygga ohälsa hos barn.

Det främjande och förebyggande arbetet ska genomsyras av att varje barn får uppleva omsorg, utveckling och lärande. Vid konsultation till pedagogerna och vid observationer är första steget att utgå från gruppnivå före fokus på individnivå.

Upptäcka och kartlägga

Alla inom förskoleverksamheten ska arbeta för att tidigt upptäcka varje barns behov av stöd och utmaningar. Då funderingar kring anpassningsbehov uppstår, används *Stödmaterial för samtal om behov av anpassningar i förskolan*. Materialet syftar till att uppmärksamma barnens behov och personalens förmåga och kompetens i relation till dessa.

- Kartläggning ska utgå ifrån det som fungerar och att barnet formas i samspel med sin omgivning. Personalen uppmärksammar aktiviteter eller situationer som utgör hinder eller svårigheter för enskilda barn eller barngruppen.
- Lär miljön, förhållningssätt och gruppen är viktiga faktorer och utgör en grund för hur verksamheten kan utvecklas för att möta behoven.
- Kartläggningen har en formativ ansats och är salutogent och behovsfokuserad. "Var är vi nu och vart vill vi komma?"

Efter genomförd kartläggning får rektor/biträdande rektor en återkoppling av arbetslaget om en kontakt med specialpedagog ska göras.

Om en observation på enskilt barn ska utföras måste vårdnadshavarna informeras om att ärendet lämnas till barnhälsans specialpedagoger och skriva under beställningen till barnhälsan

Grunden i barnhälsoteamets arbete är Vård i samverkan – ViS. Målet är att gemensamma insatser ska samordnas och utföras evidensbaserat.

Elevhälsa

Organisation och yrkesgruppers avgränsningar inom elevhälsan

Skolhuvudman

Kommunen är huvudman. Huvudman ser till att skolan har de resurser som krävs och ansvarar för att alla elever ska nå målen. Huvudmannen ska också se till att utbildningen följer de bestämmelser som finns.

Skolchef

Skolchef ansvarar för resursfördelning, delegationsordning, genomförande och uppföljning av verksamhetsmål.

Verksamhetschef för elevhälsan

Verksamhetschef för elevhälsan ansvarar för och leder elevhälsans medicinska insats samt samordnar och utvecklar elevhälsoarbetet inom kommunen. Verksamhetschef för elevhälsan har också ansvar för centralt anställda psykologer.

Rektor

Rektor ansvarar för, leder och utvecklar barn- och elevhälsoarbetet på det egna skolområdet och på respektive skola. Rektor fattar beslut om att utreda behov när det finns risk för att en elev inte når kunskapsmålen. Rektor beslutar om stödinsatser och åtgärdsprogram samt ansvarar för dokumentation avseende utredning, åtgärder och uppföljning av de insatser som skolan genomför.

Pedagoger

Pedagoger ansvarar såväl enskilt som tillsammans med sina kollegor för sina elevers lärande, trygghet, trivsel och utveckling. Pedagogerna har det primära ansvaret för elevernas kunskapsutveckling och hälsa kopplat till skolans lärmiljö och psykosociala miljö. De arbetar efter skolans överenskomna rutiner för elevhälsoarbete enligt en stegvis arbetsgång där skolans främjande, förebyggande och åtgärdande arbete finns beskrivet. (Bilaga 2)

Pedagogens uppgift är att:

- Anpassa undervisningen på individ- och gruppnivå
- Jobba för att varje elev känner sig sedd och viktig i skolan
- Sträva efter positiva samarbeten med vårdnadshavare
- Följa, utreda och utvärdera elevernas resultat, närvaro och behov av stöd
- Arbeta för elevernas studiero och trygghet i lärmiljön

Elevhälsoteam

I elevhälsoteamet finns medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Insatserna ska stödja elevens utveckling mot utbildningens mål. Elevhälsoteamets olika professioner har ett särskilt ansvar att bidra med sin specifika kompetens och att samverka med övriga professioner inom teamet, skolan och utanför skolan.

Elevhälsoteamets uppgift är att:

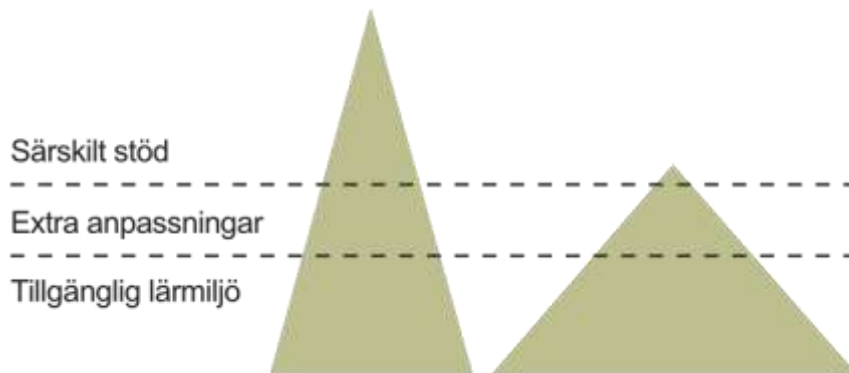
- Samarbeta med pedagogisk personal, arbetslag, elever och deras vårdnadshavare
- Bidra med kunskaper och genomföra insatser som stödjer barns och elevers hälsa, lärande och utveckling generellt, på såväl främjande, förebyggande som åtgärdande nivå
- Vara ett stöd i arbetet med de elever som är i behov av särskilt stöd
- Vara ett stöd i att undanröja de hinder för lärande och utveckling som kan förekomma
- Bidra till att kartlägga/utreda, analysera, föreslå, genomföra och följa upp elevhälsoinsatser
- Utgöra ett stöd för rektor/ biträdande rektor inför beslut om hur insatserna ska utformas
- Elevhälsan ska också stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan därför ett särskilt ansvar för att röja undan hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling.

Elevhälsoteamets arbete ska ske i dialog och nära samarbete med pedagogerna/lärarna och arbetslagen. Detta innebär att:

- Det ska finnas tillgång till ett elevhälsoteam på varje skola
- Teamet ska träffas regelbundet för att kunna använda alla professioner
- Elevhälsoteamet ska utifrån ett systematiskt kvalitetsarbete, regelbundet följa upp och analysera elevhälsoarbetet
- Föreslå och delta i hälsofrämjande och förebyggande arbete
- All personal och alla föräldrar i skolan ska känna till vilka som ingår i elevhälsoteamet och hur man kommer i kontakt med dem.

För närmare beskrivning av respektive profession i elevhälsan se bilaga 3.

Arbetsätt och metoder i elevhälsoarbetet

<https://www.spsm.se/stod/elevhalsa/arbete-forebyggande-och-halsoframjande/>

Tillgänglig lärmiljö

Bilden ovan synliggör vinsten med att arbeta för en tillgänglig lärmiljö samt relationen till extra anpassningar och särskilt stöd. Bilden är tagen ur Specialpedagogiska skolmyndighetens Värderingsverktyg för tillgänglig utbildning.

En tillgänglig lärmiljö omfattar hela skoldagen där samtlig personal ”elevhälsoarbetar” nära eleverna. Läraren planerar, genomför och följer upp undervisningen utifrån elevernas olika förutsättningar. Undervisningen är varierad och det finns en tydlig lektionsstruktur. Läraren samarbetar inom arbetslaget och med skolans övriga professioner. Med samarbete avses till exempel utbyte av tankar och idéer mellan kollegor, extra anpassningar på grupp- och individnivå, samplanering och sambedömning. Samverkan sker på flera olika nivåer i organisationen, såväl internt som externt. Elevhälsoteamet nyttjas som en naturlig och aktiv samverkanspartner i planering, genomförande och uppföljning av undervisning.

I skollagen fastslås att alla elever ska ges ledning och stimulans vilket medför att skolan har ett kompensatoriskt uppdrag med strävan att uppväga skillnader i elevers olika förutsättningar. Elevhälsan ska bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa samt stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Extra anpassningar och särskilt stöd, individ – och gruppnivå

Allt elevhälsoarbete sker systematiskt, vilket innebär att roller och ansvar för all personal är tydliga och att arbetsgången i elevhälsoarbetet följs. I Skolverkets allmänna råd för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram anges att elevhälsans kompetens ska tas tillvara i ett tidigt skede. Dels handlar det

om att identifiera elevens behov, dels att stödja lärare och övrig skolpersonal i arbetet med anpassningar i olika lärmiljöer inom verksamheten. Om de extra anpassningarna inte är tillräckliga krävs en utredning av elevens eventuella behov av särskilt stöd. Även i det arbetet har elevhälsan en viktig roll.

Feedback och uppföljningar av arbetet genomförs kontinuerligt och på alla nivåer i organisationen. Varje medarbetare är delaktig i att göra analyser och bedöma effekter av elevhälsoarbetet. Var och en, med chefs stöd, ansvarar för att regelbundet tillägna sig de kunskaper och den kompetens som är nödvändiga för uppdraget. Effekterna av elevhälsoarbetet följs upp och dokumenteras i kvalitetsarbetet.

Dokumentation upprättas på ett professionellt sätt och förvaras i enlighet med gällande sekretess- och dokumentationshänteringsregler.

Definition av begrepp

Begrepp

Definition

Barnhälsoteam

Enligt lokal överenskommelse, samverkan mellan olika verksamheter inom kommun och region. Ett team med specialpedagoger från förskolan och representanter från Individ- och familjeomsorg, Barnspecialistmottagningen, Habilitering för barn och vuxna samt Barnavårdscentralen.

Barn- och elevhälsoarbete

Benämning på det arbete som all personal genomför i syfte att främja barn och elevers hälsa och lärande samt att förebygga ohälsa och hinder i arbetet.

Elevhälsoteam

Specialfunktioner bestående av skolsköterska, skolläkare, kurator och skolpsykolog samt funktion med specialpedagogisk kompetens som arbetar förebyggande och främjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. Även studie- och yrkesvägledare ingår ofta i teamet.

Extra anpassningar

Anpassningar handlar om att ge alla elever rätt förutsättningar för att klara sin utbildning. Ibland behöver en elev stöd i skolan utöver det vanliga. Detta kan då ske i form av extra anpassningar för att göra undervisningen mer tillgänglig. Extra anpassningar sker inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Förebyggande arbete

Ett förebyggande arbete innebär att förebygga ohälsa och hinder i lärandet. Arbetet börjar med att identifiera och kartlägga de faktorer som utgör risker för olika former av ohälsa eller hinder i lärandet.

Habiliteringen för barn och vuxna i Region Uppsala

Habiliteringen ger insatser till barn och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning, autism, flerfunktionshinder, förvärvad hjärnskada samt rörelsenedsättning på grund av cp, ryggmäragsbräck och vissa muskelsjukdomar.

Hälsofrämjande arbete	Ett hälsofrämjande arbete utgår ifrån det ”friska”. Det handlar om att stärka eller bibehålla elevernas fysiska, psykiska och sociala välbefinnande genom att skapa lärmiljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa.
Interprofessionellt arbetssätt	En samverkan mellan olika professioner där var och en bidrar med sin kompetens och utvecklar kunskap och förståelse för andra professioners kompetenser. Man lär med, om och av varandra.
KASAM	Känsla av sammanhang vilket består av tre delar begriplighet, hanterbarhet, samt meningsfullhet. Ett begrepp som myntats av Aaron Antonovsky.
Pedagoger	Personal i förskola och skola med ett pedagogiskt uppdrag, förskollärare, barnskötare, lärare, fritidspedagoger, elevassistenter med flera.
Salutogent förhållningssätt	Enligt Antonovsky (2005) innebär begreppet att man betonar möjligheter till ett gott och hälsosamt liv som människan har, istället för att bara se svårigheter eller eventuella brister.
SamBaT	SamBaT, Samverkan kring barn i Tierp, är ett samverkansorgan för verksamheterna Individ- och familjeomsorg, Utbildning, Vård och Omsorg samt Kultur och fritid inom Tierps kommun.
Systemteoretiskt arbetssätt	Att tänka systemteoretiskt innebär att se världen i helheter, relationer, sammanhang och mönster där allt hänger ihop och ingen del är viktigare än någon annan.
Särskilt stöd	Särskilt stöd är oftast insatser av mer ingripande karaktär som normalt inte går att göra inom ramen för den ordinarie undervisningen. Ett särskilt stöd ska föregås av en utredning, beslutas av rektor samt dokumenteras i ett åtgärdsprogram.

Tillgänglig lärmiljö

Ett begrepp som beskriver hur en organisation, verksamhet, lokal eller plats fungerar för barn och elever oavsett funktionsförmåga.

Tillgänglighet är de förutsättningar som krävs för att alla barn och elever ska kunna vara delaktiga i en inkluderande skolverksamhet.

Värderingsverktyg för tillgänglig utbildning

Värderingsverktyg, Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM); kartlägga tillgängligheten i din verksamhet och göra en handlingsplan för en ännu bättre lärmiljö för alla barn.

Åtgärdande arbete

Om en elev riskerar att inte uppnå målen görs åtgärdande insatser. Det åtgärdande arbetet handlar om att undanröja hinder för eleven i arbetet.

Förankring och kommunikation av barn- och elevhälsoplan

- Planen förankras i alla verksamheter under hösten 2022. Ansvarig: rektor
- All personal ska ha kännedom om planens innehåll
- Uppföljning av effekterna av barn- och elevhälsoarbetet på enhetsnivå görs i det systematiska kvalitetsarbetet
-

Ansvarig för upprättande och uppföljning av barn- och elevhälsoplan på kommunnivå

Verksamhetschef elevhälsan

Bilaga 1: Styrdokumentens krav och riktlinjer

Regelverk för barn- och elevhälsan

Barn- och elevhälsoplanen tar sin utgångspunkt i följande styrdokument och bestämmelser:

- FN:s barnkonvention
- FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättningar
- Salamancadeklarationen
- Skollagen, skolförordningen och gymnasieförordningen
- Läroplaner
- Föreskrifter och allmänna råd från Arbetsmiljöverket, Skolverket och Socialstyrelsen
- Socialtjänstlagen
- Föräldrabalken
- Diskrimineringslagen
- Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade LSS
- Dataskyddsförordningen (GDPR)
- Offentlighet- och sekretesslagen
- Arbetsmiljölagen
- Kommunallagen, förvaltningslagen
- Kommunala planer och policydokument
- *Förskolan undantagen nedan:*
- Hälso- och sjukvårdslagen
- Patientdatalag
- Patientsäkerhetslag

Bilaga 2: Beskrivning av skolans stöd för elevens utveckling mot målen

1. Undervisning Ledning stimulans och stöd

Eleven ges den stimulans och ledning som denne behöver i sitt lärande för att nå kunskapsmålen samt för sin personliga utveckling utifrån sina förutsättningar.

Detta dokumenteras kontinuerligt i **Unikum**.

Elev och vårdnadshavare informeras fortlöpande av mentor/ämneslärare om elevens kunskapsutveckling.

Lärare/pedagoger diskuterar kontinuerligt och söker lösningar i sitt arbetslag.

Elevhälsan bidrar till skapa miljöer som främjar elevens lärande, utveckling och hälsa.

2. Uppmärksamma kartlägg, anmäl

Ytterligare stödbehov identifieras och extra anpassningar sätts in.

Lärare dokumenterar och följer upp extra anpassningar i **Unikum** och detta kommuniceras med elev och vårdnadshavare. Vid behov intensifieras extra anpassningarna.

Vid behov konsulteras elevhälsoteamet för samarbete.

Lärare/arbetslag anmäler till rektor om extra anpassningarna inte leder till måluppfyllelse för eleven.

3. Utredda

Rektor ser till att elevens behov av stöd skyndsamt utreds av mentor/lärare. Utredningen utförs med stöd av skolans elevhälsoteam (EHT) i modulen **Utredning behov av särskilt stöd i DF respons**

Rektor gör en bedömning utifrån underlaget om eleven är i behov av särskilt stöd för att nå kunskapsmålen.

4. Beslut om att upprätta åtgärdsprogram

Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska rektor ta beslut om att upprätta åtgärdsprogram och informera/sammankalla berörda till upprättandet av åtgärdsprogrammet.

Beslutet tas i **PMO**

Vårdnadshavare/ elev informeras och erbjuds delta i upprättande av åtgärdsprogram.

4. Beslut om att ej upprätta åtgärdsprogram

Visar utredningen istället att eleven inte är i behov av "särskilt stöd" beslutar rektor om att ej upprätta åtgärdsprogram. Stödinsatser ska i stället ges inom ramen för undervisningen.

Beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram tas i

PMO

Beslutet skickas hem till vårdnadshavare/elev med information om överklagande.

5. Upprätta, följ upp och utvärdera åtgärdsprogram

Av rektor utsedd person upprättar, genomför och utvärderar åtgärdsprogrammet i samråd med personal från EHT.

Innehåll i åtgärdsprogrammet:

Åtgärder som främjar elevens behov för att nå utbildningens mål.

Hur och när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt av vem.

Rektor prioriterar, resursfördelar, kompetensutvecklar samt är ansvarig för uppföljning av åtgärdsprogram.

Elev och vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Kopia på åtgärdsprogrammet skickas hem till elev/ vårdnadshavare med information om överklagande.

I åtgärdsprogrammet ska det framgå hur och när åtgärderna följs upp.

Särskilt stöd

Ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de uppställda kunskapskraven.

Bilaga 3: Uppdrag för elevhälsans professioner

Skolläkare

Skolläkaren är skolsköterskans medicinska konsult och ansvarar för bedömning och handledning i medicinska frågor avseende skolrelaterade hälsoproblem.

Skolsköterska

Skolsköterskan har ansvar för elever ur ett medicinskt perspektiv, samt för att bistå rektor i skolutvecklingsarbetet. Arbetet inriktas på programmet för elevhälsans medicinska insats, men ska också stödja det pedagogiska arbetet med det medicinska perspektivet vid val av arbetsformer och arbetssätt i skolan,

Hälsofrämjande och förebyggande arbete

- Hälsoundervisning, enskilt och i grupp
- Delta i temadagar kring hälsa
- Kartlägga elevernas behov utifrån hälsa och livsstilsfrågor
- Handledning, konsultation, rådgivning
- Tierp kommuns program för elevhälsans medicinska insats (EMI) som erbjuds alla elever. I detta ingår:
 - hälsobesök
 - vaccinationer
 - kontroller (uppföljningar av ryggar, fysisk och psykisk hälsa m.m.)
 - hälsoupplýsning
 - träffar med samtliga elever under deras skoltid (hälsosamtal)

Verksamhetsutveckling

- Utveckla metoder och förhållningssätt
- Utvärdera och följa upp insatser
- Fortbildning
- Konsultation till ledningspersonal

Åtgärdande och stödjande insatser

- Enklare sjukvårdsinsatser
- Skolläkarmottagning
- Remittering till olika vårdinstanser
- Samtal enskilt och i grupp om hälso- och livsstilsfrågor

Utredning och bedömning

- Medicinsk bedömning sker i samverkan med skolläkaren

Samverkan

- Interprofessionellt samarbete inom elevhälsoteamet
- Samverkan med externa aktörer som arbetar med barn och ungdomar
- Samverkan med pedagoger och övrig personal på enheten

Psykolog

Psykolog ansvarar för elever ur ett psykologiskt perspektiv samt bistår rektor i skolutvecklingsarbetet. Arbetet inriktas på att stödja det pedagogiska arbetet med det psykologiska perspektivet vid val av arbetsformer och arbetssätt i skolan.

Hälsofrämjande och förebyggande arbete

- Kunskapsförmedling inom olika områden, primärt det utvecklingspsykologiska, till vårdnadshavare, personal och elevhälsa
- Handledning och konsultation till personal utifrån ett psykologiskt perspektiv

Verksamhetsutveckling

- Utveckla metoder och förhållningssätt
- Utvärdera och följa upp insatser
- Fortbildning
- Konsultation till ledningspersonal

Åtgärdande och stödjande insatser

- Bistå personal och elevhälsa vid svåra samtal
- Stödsamtal till elever, föräldrar och personal (skolrelaterade frågor)
- Remiss till extern specialistnivå

Utredning och bedömning

- Bedömning och eventuell remittering av inlärningssvårigheter, skolrelaterad problematik, emotionella svårigheter, beteendestörningar m.m.
- Diagnostisering av intellektuell funktionsnedsättning
- Stödja i kartläggning av elevens behov och hur dessa bäst möts utifrån psykologiska- och beteendenaspekter

Samverkan

- Interprofessionellt samarbete inom elevhälsoteamet
- Samverkan med externa aktörer som arbetar med barn och ungdomar
- Samverkan med pedagoger och övrig personal på enheten

Kurator

Kurator har ansvar för elever ur ett psykosocialt perspektiv, samt för att bistå rektor i skolutvecklingsarbetet. Arbetet inriktas på att stödja det pedagogiska arbetet med det psykosociala perspektivet vid val av arbetsformer och arbetssätt i skolan.

Hälsofrämjande och förebyggande arbete

- Handledning, konsultation, rådgivning till personal utifrån ett psykosocialt perspektiv
- Arbete med klasser och grupper
- Enskilda elevsamtal
- Rådgivande och stödjande roll i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsutveckling

- Utveckla metoder och förhållningssätt
- Utvärdera och följa upp insatser
- Fortbildning
- Konsultation till ledningspersonal

Åtgärdande och stödjande insatser

- Bistå personal vid svåra samtal
- Stödsamtal till elever samt vägledande samtal till vårdnadshavare och personal (skolrelaterade elevfrågor)
- Remittera till specialistnivå

Utredning och bedömning

- Göra sociala utredningar på individ- och gruppnivå i skolan
- Göra en social bedömning vid ansökan till grund- och gymnasiesärskola gäller även ansökningar från förskolan
- Stödja i kartläggning av elevens behov och hur dessa bäst möts utifrån psykosociala aspekter

Samverkan

- Interprofessionellt samarbete inom elevhälsoteamet
- Samverkan med externa aktörer som arbetar med barn och ungdomar
- Samverkan med pedagoger och övrig personal på enheten

Kurator tidiga insatser

Kurator i samverkan med Individ- och familjeomsorg (IFO), fungerar som en bro till socialtjänsten och är riktad mot F-6. Fokus är tidiga, hälsofrämjande och förebyggande insatser.

Hälsofrämjande och förebyggande arbete

- Arbete med klasser och grupper
- Vara en länk till socialtjänstens stödinsatser
- Rådgivande och stödjande roll i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsutveckling

- Utveckla metoder och förhållningssätt
- Utvärdera och följa upp insatser
- Fortbildning
- Konsultation till skolledning

Samverkan

- Interprofessionellt samarbete inom elevhälsoteamet
- Samverkan med externa aktörer som arbetar med barn och ungdomar
- Samverkan med pedagoger och övrig personal på enheten
- Representant i skolområdets SamBaT-grupp

Specialpedagog/speciallärare

Specialpedagog/speciallärare har ett pedagogiskt ansvar för elever i behov av särskilt stöd, och för att bistå rektor i pedagogiskt utvecklingsarbete. Arbetet inriktas på att stödja det pedagogiska arbetet genom att medverka till att val av arbetsformer och arbetssätt i skolan anpassas efter elevers möjligheter och specifika behov.

Förebyggande och främjande arbete

- Kunskapsförmedling inom olika områden, primärt det pedagogiska, till vårdnadshavare, personal och elevhälsa

- Handledning och konsultation till personal utifrån ett pedagogiskt perspektiv
- Organisera arbetet kring stadiövergångar

Verksamhetsutveckling

- Utveckla metoder och förhållningssätt
- Utvärdera och följa upp insatser
- Fortbildning
- Konsultation till ledningspersonal

Åtgärdande och stödjande insatser

- Bistå personal vid svåra samtal som rör pedagogiska frågor
- Stöd till elever, föräldrar, personal (skolrelaterade frågor)
- Pedagogisk handledning och konsultation, vara kvalificerad samtalspartner

Utredning och bedömning

- Pedagogisk utredning och bedömning
- Stödja i kartläggning av elevens behov och hur dessa bäst möts utifrån pedagogiska aspekter